

CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 314

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

28 de maig de 1927

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. 1171 A

Prensa d'idees, premsa de negoci

Hi ha dues menes de premsa, com hi ha dues categories en tota manifestació pública de la societat moderna, com hi ha dues menes d'homes: els d'idees i els de negoci o interessos. Mai com avui no ha estat més en boga aquesta distinció, i mai com avui totes les personalitats, els seus actes i els seus objectius no s'han pogut desdoblar d'una manera tan clara entre els dos elements que fan lluitar els homes: les idees i el boci.

La lluita entre els dos elements ha estat eterna, i probablement no parará mentre el món sigui món; és una conseqüència de la lluita entre els enlairaments de l'esperit i les baixeses de la matèria, entre el món superior i el món de tota concupiscència. La lluita, doncs, no cessará.

Però les èpoques històriques en cada poble es caracteritzen, dins d'aquesta lluita, per un major predomini d'un o altre dels dits elements; i així un moment històric produeix un exaltament d'heroisme, com un altre produeix un renaixement general de caràcter i de costums; un moment històric és el de la glòria dels pobles, i altre és el fautor de tota baixesa; un és el de l'enlairament i de l'època d'or, mentre l'altre és el de la decadència i de la vilesa en tanta manifestació col·lectiva.

Qui gosaria, en el moment present, a afirmar que ens trobem en el primer o en el segon d'aquests moments? No és pas senzilla la tasca de classificar aquest moment, puix que la barreja d'ambdós elements produeix, de vegades, confusions i estats de difícil destriament. Però si haviem de posar un segell en la nostra època (en general) l'hi posariem de predomini de l'element material, amb tot i les fortes correnties espirituals, no pas menyspreables, en el món sencer.

I una de les manifestacions d'aquesta època de negoci, la trobem en la nostra premsa. Cada dia és més clar el predomini de la premsa de negoci damunt de la premsa d'idees. Cada cop és major el nombre de rics sense cultura que posen llurs mans pecadores en un diari per a fer-ne instru-

ment de negoci, plataforma dels seus negocis o tribuna de les seves petiteses i de les seves vanitats personals.

I el més trist és el pensar que aquesta premsa-negoci és la que domina a l'altra, pel fet senzill que, no destorbant-l'hi els ideals, ho admet tot, ho barreja tot, està sempre bé amb els que paguen o poden afavorir-la; i de tot en treu profit amb l'augment consegüent del tant per cent de beneficis, l'únic ideal seu, la seva única preocupació.

I el més trist, encara, és que aquesta premsa predomina damunt l'altra fins entre el públic, amb tot i no tenir cap influència espiritual. La raó és també palesa: a major guany, correspon major inversió de capital, amb el corresponent millorament de serveis informatius, gràfics, etc.

I cada dia és un nou diari que passa a mans particulars, a premsa de negoci. I són aquests els diaris que suren, mentre la premsa d'ideals passa per crisi inacabable. Alguns diaris de Barcelona ens donen bona mostra de ço que portem dit. No tanquen cap ideal; pertanyen, de vegades, a propietaris de la cultura dels quals cal dubtar, i amb tot, els trobareu en totes les mans. És cert que no tenen cap mena d'influència en el món de les idees, ja que s'han donat casos, per exemple, de campanyes electorals fetes per algun diari d'aquests, de cent mil exemplars de tiratge, que no han portat cent vots de més a la candidatura patrocinada. Però això no vol dir que no representi un símptoma tristíssim, un exponent de la pobresa d'ideals i de la migradesa de la cultura, el predomini de diaris com els esmentats els ideals dels quals són la caixa, el benefici de l'any o l'enlairament de la petita personalitat de llur inspirador o de llur propietari.

Senyal desconhortador dels temps! A predomini d'interessos sobre idees, hi ha de correspondre predomini de premsa de negoci sobre premsa d'ideals i de cultura. Hem de passar per aquest dolor, un dels dolors més amargs de l'hora actual per a tota persona d'esperit selecte i cristià.

La Salette. — Conclusió

(Acabament)

6.ª La fructificació esponerosa de la pietat envers la Mare de Déu Reconciliadora, s'és desenrotllada en obres de gran extensió, que han comptat els membres per milions, com l'*Arxiconfraria de La Salette*, fundada en 1848 i confirmada per Pius IX en 1852, després l'*Arxiconfraria reparadora de la blasfèmia i de la profanació del diumenge* i l'*Obra Dominical de França* (essent la blasfèmia i la profanació del diumenge els dos grans pecats dels quals la Santa Verge es condolgué perquè exciten els càstigs i venjança del seu Diví Fill Unigènit). Els santuaris i altars a la Mare de Déu de La Salette, diu el fullet del P. Liaud (1892) passen de 800, i es troben a Alemanya, Holanda, Àustria, Suïssa, etc., i en terres de missions, fins a l'Illa Maurici, Índies Orientals, Dahomey i Nova Caledònia.

7.ª Dues obres benemèrites, de fecunditat incalculable, la de les grans pelegrinacions nacionals franceses, i la de la *Bonne Presse*, han nascut a La Salette. Per iniciativa de l'abbé Thédénat, qui rebé la inspiració del sant Rector d'Ars i de Santa Filomena (2), s'organitzà en 1872 sota la direcció del famós P. Picard, assumpcionista, la primera gran pelegrinació a La Salette, i es constituí un Consell de Pelegrinacions del qual sortiren les grans romeries modernes a Lourdes, a La Salette, a Paray-le-Monial i a Terra Santa, l'ànima de les quals fou el formidable P. Vicents de Paul Bailly, qui per a la propaganda fundà *Le Pèlerin* (3), l'èxit del qual donà lloc a la de *La Croix*, revista i després diari, i a tot l'eixam de publicacions de la *Maison de la Bonne Presse*, de brillantíssima història i de servei eminent a tot el món catòlic. (*La Documentation Catholique* per si sola és un instrument admirable i digne d'universal reconeixença.) Tot aquest moviment ha nascut a La Salette. No fos més que per això, mereix el nom de La Salette cordial respecte i gratitud.

8.ª Com totes les coses divines, La Salette ha estat combatuda, i en proporció més que altres causes a les quals ha precedit. Les contradiccions, portades principalment per un capellà suspès i rebel contra el seu Bisbe, l'abbé Déléon, i un altre de bona fe que es va retractar, Cartellier, apuntaven a negar l'autenticitat dels miracles, o bé a negar-hi relació amb el fet sobrenatural que impugnaven. Éssent debades aquesta campanya insensata inventaren, sis anys després de l'aparició, la faula Lamerlière, novella grotesca que consistia a suposar que Mlle. Constance Saint Ferreol de Lamerlière (dona de cinquanta anys, grossa i rabassuda), hauria pujat sense ésser vista la difícil i empinada muntanya, presentant-se disfressada als pastors. La calúnnia donà lloc a processos ressonants, els quals serviren per a més enfonsar els opositors, perquè es demostrà plenament i sobrada que la pobra dona que portava aquell nom no pogué representar ni representà la indigna farsa que amb audàcia desvergonyida li atribuïen. Déléon abans de morir reconegué la impostura. L'un i l'altre dels dos opositors foren severament condemnats pel seu prelat i per Roma (1852, 1854, 1857). El Bisbe Gi-

noulhiac en sa pastoral de 19 setembre 1857 dona "el cop de maça definitiu contra l'oposició" i ensorra la faula Lamerlière.

9.ª La conducta posterior dels dos vidents afavorits amb l'aparició, Maximí i Melània, no fou tot el correcta que hauria convingut, sense que això danyí a la veritat del seu testimoni ni a l'alta missió de confidents de la Verge Santíssima, missió que en virtut de l'aprovació episcopal de 1851, passà a mans de l'Església. L'un i l'altre, cadascú pel seu cantó, menaren vides honestes i piadoses, però aventureres i transhumants. Feren, l'un i l'altre, bona fi, però les lleugereses comeses per ambdós, principalment per Melània, sense causar destorb definitiu a la causa de La Salette, han donat lloc a la qüestió anomenada *dels Secrets*.

10. La qüestió dels Secrets de La Salette es pot resumir així: la Santa Verge féu a Maximí i a Melània, a més del missatge públic conegut, unes confidències secretes, una per a cadascú, amb prohibició de revelar-les. Aquests secrets foren, per gestió de l'Arquebisbe de Lyon i ordre del Bisbe de Grenoble, escrits pels dos minyons i comunicats a Pius IX, essent-ne, per tant, des de llavors el Papa l'altíssim dipositari, i secret ha de quedar per a tots els fidels el contingut d'aquelles confidències. Però Melània, assetjada especialment pels partidaris de determinada causa política, relliscà i consentí que circulessin suposades revelacions del seu Secret, i en 1879, el publicà ella mateixa amb la seva signatura, tot sencer. De seguida prohibí Roma aquesta publicació (1880), i ha condemnat diverses vegades (1915, 1916, 1923) altres tantes reedicions i comentaris, impedit "discutir i tractar la qüestió anomenada *els secrets de La Salette*, sota cap pretext ni forma", bo i fent constar que aquesta prohibició no va en cap manera contra el culte de la Mare de Déu Reconciliadora de La Salette. És justíssim i oportú el veto de Roma, perquè els secrets de La Salette o de Melània (documents visiblement apòcrifs) donaren lloc a una literatura malsana a base d'interpretacions temeràries de l'Apocalipsi i de les Profecies, no exempta d'intencions polítiques. Per la seva credulitat en aquests secrets cal desconfiar de l'obra del Comte de Peñalver, de Barcelona, († 1881) i de Léon Bloy († 1917), salvant la bona fe d'ambdós autors i l'haver estat el primer un ardent benefactor del santuari de La Salette.

Però totes les contradiccions plegades, les faules i calúnnies dels opositors i el *trop de zèle* dels *illuminats*, és a dir, dels partidaris dels secrets, no poden minvar el triomf de la Mare de Déu de La Salette, perquè no han pogut ni desmentir el llenguatge de Déu, els esclatants miracles, ni pogut impedir la propagació del culte per tota França, per tota la Europa catòlica i Amèrica i en les llunyanes regions que els missioners evangelitzen (a tot estirar, pot haver influït, el ressò de la qüestió dels secrets, en algun país on la documentació no abundava, com el nostre). El dia 19 de setembre de l'any passat, el 80 aniversari de l'Aparició, com sempre, milers de pelegrins han pujat la santa muntanya de La Salette,

enfilant-se a un cim de 1.800 metres on no arriben, ara com ara, funiculars ni cremalleres, sense altres mitjans pels que no van a peu, que el pujar a cavall de mules, o en autos amb rodes de tank (chénilles), tan aspre és el camí.

La vida es demostra pel moviment. La prova més viva de la victòria de La Salette és la crònica de l'activitat del Santuari, que els *Annales* registren. Els últims números de 1926 ens donen compte de les peregrinacions que visitaren l'encimbellada Basílica dels Alps l'estiu passat, a començar pel romiatge cantonal de l'Oisans el 19 de juny. Seria llarga la llista completa, però esmentaré les més sobresortints d'aquestes pelegrinacions: la clàssica romeria de *Notre Dame du Salut*, organitzada pels Pares Assumpcionistes; la de Cannes, cantant els romeus el que se'n pot dir "himne nacional de la Provença catòlica":

*Prouvençau è Catouli
nostra fè n'a pas fali*

la de Badinières, amb sermó en provençal, el 14 de juliol, la de 300 noies de les obres femenines a la diòcesi de Grenoble, reunides en Federació de Nostra Dona de la Salette, una de la diòcesi de Digne presidida pel Bisbe Monsenyor Jorcin, de la qual en formaren part 27 capellans que celebraven llur jubileu sacerdotal, o noces d'argent de l'ordenació. Hi pujaren després, a primers d'agost, la consuetudinària Pelegrinació d'Homes de l'Isère (500), presidida per Mons. Callot, Bisbe de Grenoble, i pel Bisbe de Gap; la Pelegrinació de Marsella (22-24 juliol) presidida per Monsenyor Champavier (l'illustre prelat que tant es distingí en ocasió de la vaga bancària) la de Moirans, la diocesana d'Annecy (24-27 juliol) les d'altres innumerables llocs del Delfinat i la Savoia, les de lorenesos de Metz (2 agost) i de provençals de Montpellier (4 agost), la de l'Obra Santa Filomena, de París (id. id.), la de l'Adoració Perpètua (6 agost), una d'infants de Provença que cantaven l'himne ja esmentat, gens estrany a orelles catalanes, la de Sant Llorenç de Grenoble (15 agost), el romiatge tradicional de la Suïssa francesa (17 id.), i el primer romiatge de la Suïssa alemanya (31 agost-2 setembre), i en supprimeixo molts, fins a arribar al 19, diada del vuitantè aniversari, "digne coronament, diuen els *Annales*, d'aquesta llarga festa marial que ha estat, durant tres mesos, celebrada ací dalt en honor de la Verge de La Salette". El número de gener-febrer del present any 1927 relata la festa del

19 de setembre celebrada a la diòcesi de Grenoble, a Cette (diòcesi de Montpellier), a Marsella, a Tours (La Salette à Pont-de-Bresnes), a Arras (La Salette-des-Flots), etc. Altres números parlen d'una nova església de La Salette a Hartford (Estats Units), d'una pelegrinació a La Salette-de-Forget (Canadà).

Em sembla que això basta per a ensenyar que és viu i actiu el culte de la Mare de Déu de La Salette, d'aquella que segons el Sr. Feliu Elias, *va perdre l'actualitat* vers 1865 (!)... Acabem, complert el nostre objecte, aquestes notes abreujades, posant-nos sota la protecció de la Celestial Senyora apareguda i pronunciant la invocació oficial de l'Arxiconfraria: *Mare de Déu de La Salette, Reconciliadora de pecadors, — pregueu sempre per nosaltres, que recorrem a Vós.*

R. RUCABADO

(2) Santa Filomena, la patrona d'Ars i protectora del Sant Rector, a la intercessió de la qual Vianney atribuïa les gràcies a ell demanades; és la inspiradora de la Peregrinació Nacional Francesa, i ho commemora un monument a La Salette ben visible al gravat del número anterior (l'estàtua amb pedestal, isolada, que s'albira vers la dreta del dibuix, enfront de l'estàtua de l'Ascensió).

(3) *Le Pèlerin*, el popular setmanari catòlic, recordava en el seu número commemoratiu de les noces d'or, (20 juliol 1923) el seu naixement a La Salette. Un dibuix allegòric de Damblans ho descrivia: "Sur l'ordre de Dieu, le Pèlerin prend sa course en 1873 à La Salette".

APÈNDIX BIBLIOGRÀFIC

A les obres franceses consultades afegim: ABBÉS J. BERTHIER ET PERRIN, MM. SS. [Missionnaires de la Salette] *Pèlerinage de Notre-Dame de La Salette ou Guide du Pèlerin sur la Sainte Montagne*. Album de 114 pàgines de text i 114 làmines en fototípi. En vente au Pèlerinage (1888).

Guide-Manuel du Pèlerin à N.-D. de la Salette. Approuvé par Monseigneur l'Evêque de Grenoble. 282 pp. amb il·lustracions i amb la música dels cànics. Grenoble, Imprimerie Saint-Bruno, 1923.

A títol de curiositat històrica farem esment d'un opuscle anònim editat a Barcelona l'any següent al de l'aparició, 1847. *Aparición milagrosa de Ntra. Sra. de la Salette* (sic) o sea *Relación circunstanciada*, etc. 24 pp. Barcelona. Imp. de V. Torras y Comp. 1847. No du aprovació de l'autoritat eclesiàstica, ni té cap valor sinó el de provar la immediata ressonada del fet miraculós a casa nostra.

I per fi, com a document provatori de l'actualitat d'aquesta devoció a l'Amèrica espanyola citaré la revista (amablement comunicada pel P. Faure) *Eco de La Salette* que es publica a Caracas (Venezuela), Prado de Maria, "para propagar la devoción a Nuestra Señora de la Salette". El número que he vist és del 31 d'octubre últim (1926). Es bimensual, i s'hi fa constar que l'edició és de 20.000 exemplars.

Del món catòlic

Cal llegir, de tant en tant, les declaracions que els protestants fan de la seva pròpia gent. No és mal sastre el que coneix el panyo.

La revista protestant *Hohekirche*, òrgan de l'anomenada Alta Església Alemanya, acaba de publicar un estudi del professor protestant H. Hansenius, del qual resulten aquestes conclusions: "El moviment de reforma protestant iniciat l'any 1517 ha causat béns, però també molts mals. Podria dir-se talment que s'havia foragitat un diable, però, que han seguit al seu darrera set de pitjors que ell. La reforma pot anomenar-se amb tosa justesa *Deformació*. El Pro-

testantisme s'assembla al fill pròdig de l'Evangeli, i l'Església Catòlica al fill que roman en la casa paterna. L'Església romana del ritus llatí és una part de la verdadera Església, el mateix que l'Església grega-catòlica, no perquè és grega, sinó perquè és catòlica. L'Església que deu reformar-se — la protestant — està mal reformada i té molts defectes. La característica actual del protestantisme és la següent: uns quants creients, i darrera d'ells una gran massa perduda. La incredulitat augmenta i el nombre de creients disminueix. L'individualisme i subjectivisme protestants, orígens de les sectes que es combaten per torns, són les causes de les misèries i defectes del protestantisme."

Petites notes

Amb una frase del general Primo de Rivera dient que el seu termini de govern era relativament curt, i amb una tolerància de la censura respecte a la discussió — en termes moderats — del problema de la reforma constitucional, n'hi ha hagut prou perquè l'opinió de la premsa es manifestés entorn del problema polític en general i de la necessitat del restabliment de la normalitat constitucional, en concret.

No cal dir que les opinions han estat tantes com escriptors; és natural. Hi ha qui opina que cal reformar la Constitució del 76; altre qui se'n mostra enamorat i creu que poden portar-se a cap reformes transcendents sense provocar el triple joc d'una reforma del Codi fonamental. Hi ha qui desitja la reforma; altre qui la tem, recordant potser els antecedents del passat segle; etc. En canvi, el punt concret en què sembla que hi ha gairebé unanimitat és en el de creure que la dictadura, el règim anormal, ha d'acabar, ja que ha donat de si tot el que, ací i arreu, un règim excepcional pot donar. Poques excepcions hi ha en aquest extrem; potser no n'hi trobaríem d'altres que les d'El Debate i algun diari de la situació.

No cal dir que sumem la nostra veu a la del cor general. Entenem que la dictadura (que, ben exercida, pot ésser remei a molts mals en circumstàncies extraordinàries), com tot règim excepcional, ha de durar l'indispensable per a remeiar els mals que ve a corregir o per a donar-se compte cabal que, amb ella, aquests mals no troben remei. La vida, per ella mateixa, per llei biològica, cerca sempre la normalitat; i ací, la normalitat és la vigència de la Constitució, amb tot i els seus defectes. I quan la normalitat s'allunya, la vida tendeix a cercar-la altre cop i a fer-la revivre. Per això no és estrany que en un moment en què la resclosa de la censura s'ha obert en aquest particular, la premsa de quasi tots els colors s'hagi apressat a manifestar-se, amb quasi unanimitat, partidària de la tornada a la normalitat, del restabliment de la Constitució.

Repetim que hi ha hagut alguna excepció, derivada principalment del camp de les dretes. Però això no vol dir que totes les dretes estiguin conformes en la susdita posició. Per dreta ens tenim, i fins extrema dreta, si en el concepte hi cap gradació; i desitgem sincerament que la normalitat retorni com més de pressa possible. No som enamorats de la Constitució del 1876, que entenem obra doctrinària, absolutament inadequada a la realitat peninsular; però entenem que en aquest moment el restabliment de la Constitució representaria un bé; i en aquest sentit la reclamem.

Els elements esquerrans demanen la Constitució; els elements conservadors han de demanar-la perquè l'enrarament excessiu de l'aire és cosa que, a la llarga, porta molts mals inesperats.

Fins i tot un conjunt de reformes transcendents d'ordre polític que cal emprendre, entenem que no poden arribar a tenir consistència més que discutint-les a ple aire i a ple sol. Del contrari, serien flors d'un dia, que es marcirien el dia següent al de la llibertat.

Per això s'erren aquells qui opinen que per a tornar a la normalitat tot ha de restar ara previst. No són les situacions excepcionals les que consoliden les

reformes, sinó les situacions de normalitat amb tots els seus atributs i conseqüències.

***

La fermesa d'idees és una de les virtuts que fa més simpàtics als homes. I és tan eficaç aquesta virtut, que fins els mateixos enemics tenen un gran respecte i una enorme simpatia per als homes de fermesa i de conviccions.

L'home qui vol estar bé amb tots, amb els de dreta i amb els d'esquerra, amb els d'una situació política i amb els de la seva contrària, és l'únic que acaba per no estar bé amb ningú. No arriba mai a passar del món dels equilibris, del món de les mitges tintes. I per això les seves obres són infructíferes, com ell, i no arriben mai a madurar.

***

Ha tingut lloc l'homenatge al canonge Collell, de Vich, amb motiu dels seus seixanta anys de periodisme. Nat a Vich en 1846, ha arribat als vuitanta anys entre una vida robusta, físicament i espiritualment. En la seva figura sembla que s'acoblin totes les virtutis de la raça; i avui en què la vigoria del cos pot patir un xic del pes dels anys, encara l'esperit serva una àgil vigoria, i encara la ploma del periodista culte i erudit té llambregades encisadores en les pàgines de la premsa local de Vich. Encara de tant en tant, apareix en les pàgines de la Gazeta de Vich algun article sobre els més variats temes, des de la política internacional, vista amb una amplitud sorprenent, fins a la recerca erudita del personatge o de l'obra nostra.

Que per molts anys encara ens pugui acompanyar el venerable ardiaca en aquesta tasca per Déu i la pàtria.

***

Els francesos estan encara amb angoixa respecte a la sort dels seus aviadors Nungesser i Coli, que per ara resten ben perduts en la travessia de l'Atlàntic.

I cal tenir en compte que un dia en què a París es reberen només que insinuacions de l'arribada a Nova York dels dos asos d'aviació, les músiques ni les flors no eren prou pels carrers de la vila per a celebrar l'èxit. Ara, les aclamacions han cessat, les veus de glòria han emmudit, les flors s'han mustigat, i, tot plegat, sense més ni més, arriba suara a París aquest Lindbergh qui fa la travessia de l'Atlàntic de Nova York a París amb una facilitat espantosa, sol, mal equipat, etc.

Oh, i quina lligó més terrible reserva, de vegades, la Providència als pobles! Per això, si fóssim un xic més reflexius, compendríem que els excessius entusiasmes els hem de servir per a molt extraordinàries circumstàncies.

Al cap i a la fi, llatins, meridionals, ells com nosaltres!

GASTON GERARD.

En Magí Morera i Galícia

III

El moviment de Solidaritat

Aquest alçament polític de Catalunya per a defensar-se d'una política centralista tirànica i corruptora, i retrobar la seva personalitat, sorprengué a En Morera en un moment propici. Estava fastiguejat de la vella política i quasi donat del tot a la plàcida vida virgiliana, conreant ja més les lletres catalanes que les castellanes, quan sentí retrunyir en el seu cor de català els primers tocs de sometent. Oir-los i incorporar-se a l'alçament popular, fou tot u.

Poc va trigar a figurar, com per dret propi, en la plana major del regionalisme militant. Si l'ambició, que mai no va conèixer seriosament, l'hagués esperonat, el lloc d'En Magí era en els duumvirats o triumvirats que espontàneament es formaven en les esferes directores d'aquell grandios moviment.

Però En Cambó, que coneix bé als homes, ja no es tregué mai més del seu costat a En Magí, a qui estimava i admirava.

Fou diputat a Corts, i encara que prengué part brillant en alguna sessió, defraudà completament les esperances dels qui coneixien les seves altes dotes d'orador i de polemista, i la universalitat i profunditat dels coneixements necessaris a un bon polític. I és que, com dèiem en l'anterior article, En Magí no era polític, i, com ara acabem de dir, estava fastiguejat de la política regnant aleshores.

Els seus fervors de neòfit els encaminà per camins més nobles i pràctics. Fèu un estudi complet de la literatura catalana i escalà dignament el lloc que en ella li esqueia: escriví, perorà, i, ja carregat d'anys i no molt fort de salut, va empendre campanyes de propaganda regionalista a tall de jovecell i veterà alhora.

En Magí, literat

La veritable vocació d'En Magí era la literatura. Hom recorda bé a través de mig segle, els seus primers treballs literaris en la *Revista de Lérida*, en la qual escriven plomes tan ben trempades com la de Baldomer Sol (*Mero*), Roca, Abadal, etc.

Sota el títol de *Reinando las Mujeres*, aparegué a la *Revista*, cap a l'any 1880, si no recordo malament, una col·lecció d'articles, enginyosíssims, agosarats, que cridaren l'atenció de la gent de lletres i anunciaren l'aparició d'un nou enginy en el camp de les lletres castellanes. Per ço que hom rememora, el feminisme no en sortia pas ben lliurat dels ingenus judicis i les gracioses invectives i picants crítiques d'En Magí. I encara no es parlava de feminisme, aleshores.

Hom no creu pas del cas contar fil per randa la carrera literària d'En Magí, prou coneguda dels nostres il·lustrats llegidors, però bé hi hem de dir la nostra, sigui com sigui.

La formació d'En Morera com a home de lletres fou netament castellana. Madrid tenia al passat segle, pel jovent de lluc, una atracció irresistible, i a

Madrid es formà En Morera, amb tants de mitjans com Déu el dotà, de tota mena i esplèndidament.

Entre altres dons, tenia, per dir-ho així, el do de llengües. Les llengües clàssiques li eren, literàriament, familiars, i de les modernes dominava el francès (que parlava amb la mateixa gràcia que els parisencs) i tenia sòlids coneixements de totes.

Recordem de pas que quan ja cap a la vellúria, enamorat de Shakespeare, volgué traduir-lo al català, aprengué la llengua anglesa, la qual s'assimilà completament. Aquest fet és, en veritat, extraordinari.

A aquest poder extraordinari d'assimilació d'En Morera, demés del talent ben cultivat i del gust depuradíssim, devia el ple domini de la llengua i de la literatura castellanes, fenomen que tenia sorprès al més docte i més exigent i malhumorat i incisiu dels crítics espanyols: Antonio de Valbuena, qui posava En Morera al nivell i, en algun cas damunt, d'En Campoamor, un dels models d'En Magí, però que mai imità servilment. No havia nascut pas per això.

La primera i més alta condició d'En Magí, en literatura, com en tot, era una distinció suprema, però naturalíssima. La segona, un gust exquisit. La tercera, un complet domini de si mateix que en les més altes volades de la seva magnífica fantasia, en aies d'una inspiració sublim a voltes, li permetia refrenar el vol i davallar ràpidament allí on li plaia, com si no s'hagués mogut de terra.

A aquests superbs davallaments de l'altura En Morera els aprofitava per a donar cops d'efecte admirables, o lliçons colpidores, o també per a insinuar conceptes atrevits o idees perilloses, com quan, influït per l'ambient del temps, o per la crisi religiosa que sofrí, o els corrents d'un intel·lectualisme tan eixorc com escèptic, deia, per exemple cap al final del superb poema *Fantástica*, parlant d'un fantàstic ermità:

*Y al fin... la llama palidece, oscila,
da un último fulgor su onda azulada,
y en la yerta pupila
se abre el fondo sin fondo de la nada.*

Però, com un hom no vol deixar el bon lector amargat per un concepte de sentor pessimista i volterà — que és una de les poques rellicades d'En Magí, — posarem fi al present article amb uns versos del bellíssim poema *Marinas lequeitianas*:

*Los encantos del mar me solicitan
con voces seductoras;
mis ojos asombrados no se quitan
de verle a todas horas,
y del gozo de verle no se ahitan.
En alta mar, allá, muy a lo lejos,
las nubes y la espuma
fundiendo sus dos reinos en la bruma,
se envían sus reflejos
cual de un mismo infinito dos espejos.*

*Y en calma o en tormenta, noche y día,
oigo vibrar su acento,*

como una voz de Dios, que Dios envía
envuelta en la poesía
más alta que concibe el pensamiento.
¡Oh mar! inmenso mar, lira gigante
de una canción ignota,
que el oído persigue palpitante!...

quien te puede robar sólo una nota.
para oír siempre a Dios tiene bastante.

Qui escriu versos com aquests no és volterà ni es-
cèptic, i, demés, pot asseure's al costat dels millors
poetes.

UN ANTIC LLEIDATA

Notes i comentaris

El Consell Municipal de Nova York resa! De se-
gur que els nostres neronets i la gent d'*El Diluvio*
no ho voldran creure, però és veritat.

L'actual Consell Municipal de Nova York és el
primer entre tots els Municipis moderns que comen-
ça les sessions resant.

Es membre del dit Municipi el P. Cashin, i és el
que recita les oracions, i responen els altres, i aques-
ta pràctica la proposà el conseller catòlic Mac Kee,
i fou aprovada pel Consell.

Els consellers, entre els quals n'hi ha molts de di-
ferents confessions religioses, elegiren per votació
el Pare Cashin, i a l'hora de resar, els regidors de
la ciutat de Nova York acoten la testa amb respec-
te, i segueixen després les sessions que han de re-
glamentar la vida i l'administració de la ciutat que
compta amb sis milions d'habitants i és la millor or-
ganitzada i administrada del món.

Precisament, diem nosaltres, administren bé per-
què els consellers són homes que resen, i no els
preocupa que els homes que es diuen ells mateixos
avançats puguin titllar-los de *retrògrads i obscuran-
tistes*.

En temps del lerrouxisme, i fins en temps que no
pertanyen a l'imperi lerrouxista, si hi haguessin ha-
gut homes capaços, a Barcelona, de començar les ses-
sions municipals resant, potser la Pubilla tindria el
patrimoni en unes condicions econòmiques més sa-
nejades.

Aquestes notícies no les porten els diaris *infor-
matius* que patim. Té tan poca transcendència saber
que els consellers de Nova York resen abans de co-
mençar llurs sessions municipals!

Si en comptes de resar reneguessin en públic, se-
gurament que els nostres diaris i revistes d'*idees* ens
ho farien saber a cops de bombo. Si reneguessin, ens
farien saber que a Nova York hi ha consellers mas-
cles.

* * *

Quan Josep Vasconcellos, ex-ministre d'Instruc-
ció mexicà, un dels principals autors de l'actual si-
tuació dels catòlics de Mèxic, passejava per Europa,
recordem que molts dels nostres homes se'n sentien
enamorats, sense saber que aquell home que tenia
idees i semblava que s'havia de menjar les criatures,
no havia estat altra cosa que un adulator dels go-
vernats radicals, per a obtenir bones prebendes del
pressupost, adulator d'aquells mateixos homes que
anys enrera havia combatut, quan no creia en les
possibilitats de poder governar, com ara.

Doncs, Vasconcellos ("Vas con celos" que li diuen
a Lima), apòstol de la Revolució mexicana, ha fet un

viatge al país dels Soviets, i es queixa que "una de
les il·lusions que més pena li ha causat perdre, és la
il·lusió russa". (El subratllat és nostre.)

Assenyala defectes i manca de llibertat, manca de
llibertat que crea despotismes, i el despotisme sem-
pre crea desigualtats. Aquestes són paraules del pro-
pi Vasconcellos.

No tenim espai ni temps per transcriure i comen-
tar les afirmacions de l'ex-ministre mexicà, però els
que hem llegit les seves afirmacions radicals i hem
sentit la seva veu fomentant les rebeldies entre els
estudiants, ens fem creus de llegir ara les condem-
nacions que aquest home frívol i variable fa del sis-
tema soviètic, encara que no ens estranyariem tam-
poc que el dia de demà tornés a cremar-li encens.

Un home que recomanava als estudiants peruans
que tiressin per terra les estàtues dels patriotes del
Perú, no comprenem que es pugui espantar per les
coses que hagi pogut veure a Rússia. És que aquesta
mena d'homes adulators dels poderosos per a heure
prebendes, són els propis contradictors d'ells ma-
teixos. N'hi ha prou amb llegir quelcom d'altre
temps, per a poder desfer les teories d'avui amb tex-
tos d'ahir, del propi autor, i aquest exemple és el
mateix exemple dels que s'expenen patents de savis
a ells mateixos i als seus amics.

* * *

Els catòlics dels Estats Units ajudaran als catòlics
de Palestina, després de la visita del Cardenal Bar-
lasina, Patriarca llatí de Palestina.

Segons el periòdic alarab *Falastine*, el Cardenal ha
recollit 180 mil dòllars dels catòlics americans per a
llur distribució entre els catòlics de Palestina, en
forma de préstec, per comprar terrenys i edificar cas-
ses, particularment pels voltants de Jerusalem. El
préstec s'ha de tornar en un termini de 20 anys.

Sempre els patriarques de l'Església procuren el
bé dels consemblants, perquè més tard els radicals
ho desfacin inspirats en l'odi.

* * *

El 15 de febrer sortiren del Callao, a bord del va-
por "Legazpi", un gran nombre de peregrins peruans,
que es proposaren passar la Setmana Santa a Jerusa-
lem i assistir a les funcions que commemoraren els mis-
teris de la nostra adorable Religió.

Al mateix temps els peregrins visitaren diferents
llocs de renom d'Europa, entre ells el Pilar del Sa-
ragossa i la nostra muntanya de Montserrat.

Sempre la fe catòlica dona els més grans, formosos
i bells espectacles d'humilitat i germanor. Dels llocs
més apartats els catòlics fan els més gran sacrificis
per adorar a Déu. Sembla mentida que els anticleri-
cals no vulguin veure aquest miracle continu.

FILOMEL

Impressions

Oh Catalunya, Catalunya!
Quan un fill teu se t'allunya
Se'l coneix pel renegar.

MN. CINTO

Quan fa quinze anys els atzars de la vida em varen portar cap a terres d'Amèrica, anaven passant el dies i les meves orelles notaven que no sentien cap renec d'aquells que demostren la incultura d'un poble.

Va ser aquest un dels fenòmens que més aviat vàreig observar, i llavors també va ser quan em vàreig donar compte d'aquest costum tan bestial de què es val el dimoni per a posar de manifest tota la incultura, malícia i manca de fe en el nostre poble.

La meua estada per aquelles terres, per cert llarga, em feia notar cada dia més la nota simpàtica que les oïdes no sofrien l'estridència del malparlar.

Jo voldria que els que reneguen poguessin donar-se compte també, del que suposa la blasfèmia en boca de les persones, amb tota la seva lletjor i inconsciència ensem. Molts dels que es creuen que fa *home* i que els renecs *revesteixen* d'un temperament *mascle*, ben prompte veurien que el renegar és la cosa més lletja i més menyspreada de totes les persones que tenen un concepte més humà i més educat de la vida.

Però, més que tot, en retornar a la Pàtria, he pogut notar la impressió més desagradable que hom pot sofrir.

En arribar a Catalunya de nou, les meves orelles han hagut de sentir altra vegada els renecs més recargolats, posant de manifest aquell mateix grau d'incultura que recordava des de terres llunyes.

I les meves oïdes, acostumades d'anys a no sentir les lletjors de les blasfèmies, ara no poden sentir sense escruiximent, com les boques infernals destrien renecs, renecs que són un afront a la raça, que demanen venjança a Déu i que més tard o més de jorn troben el seu càstig.

Encara, en certs casos, hom pot sentir com un home qualsevol deslliga la seva llengua, en moments d'enuig, desfent-se en impropis, com si les coses que passen fossin degudes als Sants, o a Déu o a la Santíssima Verge, però que, ben mirat, l'estat d'inconsciència que posen de manifest es deu al grau d'incultura de què estan proveïts.

Però nosaltres podem capir molt menys encara aquells casos en què fredament, per llei d'hàbit, algunes persones, en llur llenguatge peculiar, van destrenant renecs intercalats entre la seva manera habitual de parlar, de manera que a cada paraula hi han de pronunciar diversos renecs dels més lletjos i terribles en contra dels Sants, de Déu o de la Verge i llurs atributs.

Això és horrible, i potser aquest estat d'inconsciència popular, vulgaritzada entre les nostres classes, expliqui moltes coses del que està passant al nostre poble. Potser per culpa dels renegaires Catalunya sofreix el que sofreix, sense haver-hi altra explicació que la conseqüència del renegar.

Els renegaires malegen el llenguatge, irriteren la ira de Déu, són culpables de totes les malvestats del

nostre poble, ens fan avorrir dels Sants i provoquen totes les desgràcies morals i materials damunt del nostre poble, i encara ens mostren davant de la humanitat com un poble inculte, ridícul, malparlat, fatigós i amarat d'inconsciència.

Es necessari que la croada contra la blasfèmia tingui cada dia nous adeptes, no solament per a evitar en primer lloc les desgràcies que ens puguin caure del Cel, sinó la incultura que suposa el renegar.

Si no fos per demanar massa, jo no desitjaria altra cosa que fer anar els renegaires ben lluny, a fi que poguessin observar el que jo vaig observar, quan em trobava en altres terres on les blasfèmies no es senten, i que cada renegaire pogués palpar la seva pròpia incultura i rebaixament, comparats amb l'educació i cultura dels que no reneguen. Llavors potser podria donar-se compte que està equivocat el renegaire quan pensa que renegant és *més home*. Llavors veuria clar que renegant és *més animal* però animal en el sentit més bestial, car els animals irracionals en llur propi estat no serien tampoc capaços de renegar, car els ocells i els peixos, els quadrúpedes i els amfibis, les cuques i tot el que deu la vida a Déu, d'una manera o altra manifesten el seu agraïment al Creador, mentre que l'home que té l'ús de raó i té el do de la paraula, fa servir ambdues facultats per a renegar del seu Déu.

Jo que ja estava acostumat a no sentir blasfèmies, se'm regiren les tripes en passar pels nostres carrers i sentir massa sovint les demostracions de les persones que usen del do de la paraula per posar de manifest llur incultura i maldat, perquè el renegaire és dolent per essència, generalment és descarat, no té escrúpols de cap mena i és capaç de qualsevol acte immoral i dolent.

Ajuntem-nos, amics, per a poder advertir i convèncer, quan sentim renegar, als que han fet del malparlar un hàbit d'incultura, fent-los comprendre que seran més homes i més persones, precisament, quan siguin capaços de saber-se corregir d'un vici tan funest.

Quan a Catalunya no es renegui, serà llavors quan podrem creure de debò en la fortitud del nostre poble.

LLUÍS G. FABREGA I AMAT

Signat pel secretari de la "Unión Misional del Clero" hem rebut una rectificació al meu article *Missioners* publicat el 23 d'abril, pàgina 280, en la qual fa constar que Mons. Irazola és franciscà, en comptes de dominic.

La coincidència de conèixer a Mons. Irazola, franciscà, Vicari Apostòlic de l'Ucayali (Perú) i a Mons. Sarazola, Vicari Apostòlic de l'Urubamba i Madre de Dios (Perú), en redactar les nostres notes, en els dies que preparàvem el retorn a la nostra Pàtria, i el tenir ambdós noms la mateixa consonància, ens va fer dir el que no havíem de dir, o sigui confondre un nom amb l'altre.

El qui donà la conferència a què alludíem en el nostre citat escrit inserit el 23 d'abril, fou en efecte, Mons. Sarazola, dominic.

Els homes ocells

L'aviador Lindbergh és l'heroi del dia. La premsa d'arreu del món comenta l'èxit esclatant que acaba d'assolir.

Encara, però, que no hagués arribat a París, el seu intent seria digne d'admiració i de lloança. No hem de lloar únicament els fets consumats, sinó l'esforç que cal per a realitzar-los. Un home que es proposés capgirar el món, fent grans esforços per aconseguir que la humanitat segueixi el camí dreturer, encara que no reeixís el seu intent regenerador, el seu esforç mereixeria la nostra admiració. No hem, per tant, d'admirar únicament l'home que triomfa, sinó també aquells que fan esforços per a triomfar.

L'aviador Lindbergh té vint-i-cinc anys. L'esforç que ha fet per obtenir una victòria que enalteix el seu poble i la seva raça és digne de lloança. Sabeu l'esforç que representaria romandre trenta tres hores dins de l'aparell volador i trobar-se completament sol damunt la immensitat de l'oceà?

Heus ací un jove que ha volgut teixir-se amb les pròpies mans la corona de la immortalitat! Els prudents us diran que la gesta del jove aviador és una temeritat. Altres afirmaran que el seu gest és una follia. Pobres de nosaltres, si el món hagués d'esperar l'esforç dels prudents i dels homes de seny!

Feliços els pobles que tenen homes que són titllats de boigs, perquè la seva audàcia els fa passar per damunt dels consells dels temorencs i dels prudents!

Els homes prudents s'aboquen a la finestra i si veuen que perillen llurs interessos clouen els porticons. Les grans coses les fan aquells que no els espanta el fantasma de la por. Hi ha homes que estan arrapats fortament a la vida com la molsa damunt els penyals. La por de morir és la causa de moltes claudicacions i moltes covardies.

Els pobles progressius són aquells que tenen joventut heroica. La joventut ha d'ésser generosa. La mort pot espaventar l'home vell i decrepit que es troba ja a la llinda del sepulcre. El jove que té el cor roent fa brillar en les seves mans l'espasa refulgent de l'ideal i la mort recula esfereïda. Si els joves mexicans que han donat la vida per Crist, haguessin conegut els espasmes de la por, en aquelles terres no hauria florit la flor sangonera del martiri.

Els prudents els aconsellaven que callessin; però com a dins l'esperit portaven la llum de Crist, sense témer la mort varen enarborar ben alta la bandera flamejant de la fe.

El món té un fals concepte de l'heroisme. La majoria dels homes que passen per herois ho són d'una manera inconscient. L'heroisme ha d'ésser reflexiu. L'home que desconeix les conseqüències de l'acte que va a cometre, podrà ésser un home generós, però no serà mai un veritable heroi.

En la guerra s'han donat molts casos de convertir-se sobtadament en heroi, un home que en temps de pau era més poruc i mansuet que un

anyell. I és que a la guerra els homes el que fan és defensar la pròpia vida, i per a defensar-la cometem moltes de vegades actes que s'anomenen heroïcitats.

L'escriptor irlandès Bernard Shaw, en l'obra L'home del destí, el personatge central de la qual és Napoleó, fa unes disquisicions molt subtils sobre l'heroisme. Sentim no poder-les comentar.

Alguns novel·listes americans comencen de somriure davant d'alguns herois de la darrera guerra europea. Creuen els dits escriptors que sovint la casualitat és la que converteix els homes en herois. L'heroisme de vegades és provocat per una causa sobtada i l'heroi es meravella de la seva gesta com aquell personatge de Molière que no sabia que parlava en prosa.

El poble nordamericà creu massa en l'esforç de l'individu. En les novel·les americanes quasi sempre ens presenten individualitats que vencen amb el seu propi esforç. La filosofia d'Emerson s'adapta admirablement a la psicologia del poble americà.

En la confiança en si mateix hi troben l'ideari de la majoria dels americans. No és d'estranyar que en aquelles terres hi hagi tants ateus. És un poble que no espera res del cel. En té prou amb uns punys ben forts per a obrir-se camí.

L'aviador Lindbergh ha fet la travessia tot sol. No ha volgut que ningú l'acompanyés. Voleu una prova més palesa de "la confiança en si mateix"?

Malgrat aquest individualisme exagerat i l'extremada confiança en les pròpies qualitats, el gest d'aquest aviador jove i novell és altament simpàtic.

En aquests temps de covardies i d'indiferència, és encoratjador veure que existeixen joves que s'atreveixen a posar de manifest la seva audàcia.

Els pobles d'Europa, trasbalsats per les ambicions d'aquells que no tenen altra raó d'existència que la força, no tornaran a reprendre el ritme normal de la seva vida fins que hi hagi homes que abandonin el món del quietisme i de la indiferència.

Els nostres ulls saben únicament esguardar les petites coses. No ens adonem que darrera les muntanyes hi han altres ciutats i altres pobles. Ens arrecerem als murs que circumden la nostra ciutat i ens creiem que més enllà dels murs no hi ha res més.

Quan us trobeu davant el mar, que és el camí obert a tots els pobles, i veieu que s'allunya fent capbussades una barca amb les veles tivantes, no teniu desigs de demanar hospitalitat als mariners per a conèixer l'alegria del mar? Si us trobeu al cim d'una muntanya, dins la llum clara de les altures, i veieu enllà d'enllà altres muntanyes, no teniu també desigs de conèixer els pobles que s'amaguen darrera d'elles?

Potser quan l'aviació estigui més perfeccionada i es pugui viatjar sense perill en els aparells voladors, la humanitat s'adonarà que les fronteres són una divisió arbitrària dels homes.

És lògic i humà estimar la pàtria, però no hem d'oblidar que en el món no hi haurà pau fins que els homes s'estimin com germans.

Combatre's com enemics irreconciliables pel sol fet d'haver nascut en un altre poble, és posar de manifest que malgrat els avenços de la civilització moderna els homes encara porten a dintre el salvatge que ha fet vessar inútilment tanta de sang.

La gesta de l'aviador Lindbergh ens ha d'omplir el cor de gaudi perquè ell és germà nostre. No

m'interessa saber on ha nascut. En tinc prou amb saber que és un home que porta com jo dintre el pit una ànima immortal.

Que els homes ocells aconseguixin establir corrents d'amor i de simpatia entre tots els pobles de la terra, per tal que damunt la humanitat que encara no s'estima onegi al grat del vent la bandera blanca de l'amor i de la pau.

J. CIVERA I SORMANI

Diàleg interessant entre un catòlic i un protestant

Un pastor protestant que havia posat càtedra a la taula d'un cafè, deia amb molta petulància:

—Jo no puc creure en el dogma de la transsubstanciació, car és impossible que una substància es converteixi en altra; per la qual cosa no pot ésser, de cap manera, que el pa i el vi es converteixin en el cos i la sang de Jesucrist en virtut de les paraules de la consagració, com diuen i creuen els fanàtics.

Un catòlic, en sentir tal heretgia, li digué:

—Si és així com vostè diu, m'ha de permetre que, seguint les seves teories, li digui que té el cap de lluç.

—Per què m'insulta? —li preguntà el protestant donant-se per ofès.

—No l'insulto —respongué el catòlic —li dic el que és i no ho pot negar sens contradir-se. Vostè té el cap de lluç, la boca de rap, les cames de bròquil...

—Calli, o li arrenco la llengua! —cridà l'heretge sortint-se de fogó.

—No vull callar —replicà el creient sens immutar-se. —Si no es pot dir la veritat, que cremin els llibres: vostè té pa a l'ull, la pell de gallina, el fetge de rajada...

—Ja n'hi ha prou! —exclamà l'incrèdul aixecant-se tot enfurismat. —Si no es desdiu del que m'ha dit, li desfaig la cara a bufetades.

—Segui i assossegui's —féu el catòlic amb molta catxassa. —Contesti les preguntes que li faré i veurà com tinc raó. Vostè és antropòfag?

—No, senyor; no sóc cap caníbal.

—No s'alimenta d'animals i vegetals com les altres persones?

—Sí, senyor.

—Doncs si no s'alimenta de carn humana, si una substància no es pot convertir en altra, vostè, tan sà, tan fresc, tan rodanxó, no és pas el que sembla.

—Doncs què sóc?

—Un ninot de pa mastegat.

—Ja em torna a insultar!

—No, senyor. Ja li ho diré d'altra manera perquè no s'enfadi: és una estàtua molt ben feta, això sí, però composta de carn i peix, de llegums i verdures

mastegades i pastades amb aigua, vi, llet i altres líquids. Per això no pot negar que és mig bèstia; per això no l'insultava en dir-li el que li he dit.

—Val més que m'ho prengui en broma. Sàpiga que sóc de carn i ossos com vostè.

—No, senyor; no pot ésser: vostè no es menja pas els ossos, ni es crospeix la carn de viu en viu com els gossos.

—Està clar que no.

—Doncs torno amb la mateixa: si una substància no es pot convertir en altra, resulta que vostè que es pensa ésser tan viu, no és més que un cúmul de plantes i bèsties mortes, de viandes mastegades i líquids agrumollats, per la qual cosa no pot dir que és de carn i ossos, ni té sang a les venes.

—Ara hi caic! —exclamà satisfet el protestant en caure de l'ase. —Vostè fuig de la qüestió, car la ciència explica clarament com per mitjà de l'assimilació els aliments que prenem es converteixen en la nostra pròpia substància; però això no té res a veure amb el dogma de la transsubstanciació.

—Ja ho crec que hi té a veure! —replicà el seu contrincant. —En primer lloc, vostè es recolza en la ciència humana que falla a cada pas, i jo em fundo en la paraula de Déu que és infal·lible; i segonament, ço que Déu obra tots els dies en cadascú de nosaltres, pot fer-ho igualment, d'una manera sobrenatural, en la Sagrada Eucaristia.

El protestant, veient-se acorralat, insistí:

—Si fos així, em donaria de menys de creure en un Déu que m'imposés veritats superiors a la intel·ligència humana.

—Doncs jo —replicà el catòlic —em donaria de menys d'adorar un Déu que no pogués saber més que els homes, car jo fóra tan Déu com ell.

*El protestant petulant,
no sabent sortir del pas
es quedà amb un pam de nas.*

DOMÈNEC CABALLERIA I COLLELL

Aquest número ha passat per la censura governativa

Les noces d'or sacerdotals del Secretari d'estat de SS. SS. Benet XV i Pius XI

El dilluns, dia 30 de maig, S. Emcia. el cardenal Gasparri compleix el cinquantenari de la seva ordenació sacerdotal.

Amb aquest motiu, CATALUNYA SOCIAL s'uneix a la joia que produeix a l'Església i a S. S. el Papa Pius XI, que tan eminent prelat encara pugui conservar la vigoria i la claredat d'intel·lecte per a continuar portant amb mà ferma i segura el timó de la nau de Sant Pere, en aquests temps de tempestes i trasbalsaments mundials, ocupant el càrrec més compromès i més espinós de la Cúria Romana, de la qual és el ministre d'Estat, el qui ha d'atendre directament a tants i tantíssims problemes relacionats amb l'Església, amb la Religió, amb els Estats constituïts, amb les nacions respectives, amb llurs vassalls, de diferents races, llengüatges, usos i costums, amb mil i mil problemes d'actualitat, que els uns han de resoldre's, els altres d'estudiar i la majoria han d'ajornar-se, esperant un moment propici per a donar-los solució.

La carrera brillantíssima de l'avui festejat Eminentíssim Cardenal Gasparri, no té parió en els temps presents.

Nascut a Ussita, prop de Norcia, el 5 de maig de l'any 1857, d'una família de propietaris rurals, demostrà ben aviat una intel·ligència superior, el seu bon sentit i la fermesa de caràcter de la raça de la Umbria.

Ordenat capellà el 31 de març de 1877, tot seguit fou elegit professor del Seminari Romà i del Col·legi de la Propagació de la Fe.

En 1880 se li confià la càtedra de Dret canònic a l'Institut catòlic de París, la qual ocupà fins a 1898.

El gran Lleó XIII l'envià a Amèrica en qualitat de delegat apostòlic per al Perú, l'Equador i Bolívia, i en aquell mateix temps fou consagrat Arquebisbe de París, en l'església de l'Institut Catòlic, pel cardenal Richart.

Després, l'any 1901, Lleó XIII el demanà a Roma

i li confià el càrrec de secretari d'Assumptes eclesiàstics extraordinaris, l'un dels dos més enlairats càrrecs de la Secretaria d'Estat. En aquest càrrec el trobà Pius X quan fou elegit Sant Pare. Tres anys més tard Msr. Gasparri és nomenat Cardenal i rep l'encàrreg d'elaborar un Codi de Dret canònic.

Quan morí Pius X, en 20 d'agost de 1914, aquesta obra estava prou avençada. Benet XV la féu continuar.

La reforma del Dret canònic és l'obra magna del Cardenal Gasparri, puix el cardenal és un jurista eminent. Si altre mèrit no tingués la promulgació d'aquell Codi de Dret Canònic, és palesa mostra que omple de gloria un príncep de l'Església i fou acabat en el moment culminant de desballestament universal, en plena guerra i havent d'atendre tantíssims d'assumptes que tothora reclamaven la solució equànime de l'Església.

El Cardenal Gasparri ha servit d'auxiliar a quatre sants Pares, amb els quals ha collaborat en el govern de l'Església.

Els serveis que ha prestat a l'Església i a la Santa Seu són verament inapreciables. L'Església té la constant benedicció de Déu qui vetlla i vetllarà per ella; bona prova en tenim en els eminents homes que regeixen els seus destins i com més grosses són les dificultats de tota mena que s'oposen al camí triomfant de l'Església, els homes que la governen es tornen molt més grans i potents per a vèncer-les, per a major gloria de Déu i expandiment de la fe catòlica.

Preguem a Déu que conservi molts anys l'Eminent Cardenal Gasparri, i CATALUNYA SOCIAL, en juntar la seva veu de joia en el dia d'avui, fa amb aquest motiu acte d'adhesió a S. S. el Sant Pare Pius XI i prega al cel que els núvols que a la Xina i a Mèxic tapen el sol de la joia universal de la Cristiandat, s'esvaeixin promptament i que arreu regni la Pau, la vera Pau del Senyor.

J. GUILERA VILLARREAL

El Patronat Social Obrer de les Corts

Si hi haguessin unes quantes entitats com el Patronat Social Obrer de Les Corts, que s'ha imposat l'altíssima missió de cristianitzar el poble, no serien tan nombrosos els obrers que no estimen el bon Déu perquè no el coneixen.

Si han fracassat algunes organitzacions que es proposaven treballar a favor del poble, és perquè han oblidat l'aspecte més essencial, que és la formació religiosa dels obrers. Mentre les masses obreres no siguin educades religiosament no cal esperar cap fruit profitós de l'actuació d'aquells que es proposen cristianitzar el poble.

És molt fàcil acoblar uns quants homes sota

una bandera de combat. El que costa és aconseguir que coneguin els avantatges de la disciplina i que siguin espiritualment forts per a vèncer les escames de llurs enemics.

Si aconseguim espiritualitzar els obrers, fent brillar dins el seu pit la flama d'un ideal noble, serà més eficaç la nostra tasca que no pas que forméssim grans exèrcits d'obriers completament materialitzats.

El Patronat Social Obrer de Les Corts, sense fer gaire fressa ni recórrer a procediments enlluernadors, va aconseguint lentament però eficaç, la cristianització dels obrers d'aquella barriada.

Diumenge darrer va celebrar una festa solemníssima. Varen combregar per primera vegada vint-i-vuit obrers. Era emocionant veure als peus del Sagrari tants obrers que estimaven Jesús Sagramentat.

Heus ací — pensàvem nosaltres — com podria salvar-se el món. Ah! si els obrers coneguessin el camí del Sagrari!

Els adversaris del catolicisme allunyen el poble de Déu, però aquells que l'estimem treballem coratjosament per aconseguir que obri els ulls a la llum de la raó i de la veritat.

El Patronat de Les Corts, en el qual hi ha un nucli de joves congregants que li consagren totes les seves energies i activitats, va obrint-se camí

i ha aconseguit transformar radicalment aquella barriada. Avui són molts els obrers que s'aixopluguen sota la seva bandera i que estan disposats a lluitar per Crist.

Les obres que tendeixen a cristianitzar el poble han de merèixer totes les nostres simpaties.

Els Germans de les Escoles Cristianes, tan estimats a la nostra ciutat, col·laboren també amb entusiasme en aquella obra regeneradora. De la Congregació Mariana establerta en el Col·legi Comtal han sortit els joves abnegats que dirigeixen i sostenen el Patronat.

Que Déu beneeixi la seva obra i la faci créixer com un arbre esponderós que el vent no pot abatre perquè té les arrels molt fondes.

Espurnes

Els pagesos de França tenen el costum, cada any, de consagrar un dia de vida religiosa sota la protecció del Sagrat Cor de Jesús, a la Basílica de Montmartre; enguany els ha presidit el Cardenal de París celebrant la Santa Missa, apropant-se a la Sagrada Taula un innumerable quantitat de pagesos i agricultors.

Va predicar Mons. Gaillard qui expressà que l'agricultor és el qui més s'apropa a Déu, car en el camp tot parla d'Ell.

Cal que els nostres pagesos, als qui s'ha entabanat tantes vegades parlant-los de França, en les idees radicals, vulguin ara veure les manifestacions dels seus col·legues francesos, acceptant la consagració de la França agrícola al Cor de Jesús i les benediccions del representant del Sant Pare.

***

Els japonesos la saben molt llarga, també, i són dels que creuen que el mal, lluny de casa.

Els japonesos són homes pràctics, i han vist que la millor manera de combatre el comunisme és vigilar l'entrada de la literatura comunista, i confiscuen totes les publicacions d'aquesta mena que de Rússia s'escolen per l'Imperi del Sol Ixent.

Un professor d'una Universitat nipona, dissimuladament, havia internat 170 llibres, algunes d'ells sense tractar temes ni qüestions socials. La maniobra no va servir, i tots van anar a la foguera.

Es veu que al Japó també tracten amb severitat als pseudo-intellectuals, sense fer cas de les protestes estúpides.

El japonès és molt trempat, i molt viu...

***

L'alemany Bernardí Barth, que traduí les poesies de Lleó XIII, ha ingressat fa poc a un convent de Caputxins, mentre la seva dona prenia el vel de religiosa franciscana. També abraçaren la vida religiosa els tres fills que tingueren en el matrimoni.

***

Les execucions capitals a Mèxic estan a l'ordre del dia. El govern satànic i anticlerical del senyor Calles ordena afusellaments diaris de catòlics que fan demostracions de no estar conformes amb la política actual del país.

Davant de tants crims polítics com es cometien a Mèxic, ningú no protesta, no se sap on han anat a parar aquells homes de la Lliga dels Drets de l'Home, amb majúscula. El *bon cor* i la *caritat* dels anticlericals es demostra posant de renglera uns quants tiradors que reben ordres d'afusellar als que no pensen com el senyor Calles.

***

Les heretgies fan com les epidèmies. Recrueixen de temps en temps, i es fa necessari combatre-les. El teosofisme desperta la curiositat de molts innocents, i cal recordar a tots els catòlics que aquesta doctrina satànica ha estat condemnada pel magisteri infal·lible de l'Església.

La resolució donada pel Sant Ofici i confirmada pel Sant Pare Benet XV, el 18 de juliol de 1919, prohibeix allistar-se a les societats teosofistes, assistir a llurs reunions, llegir llibres, revistes, diaris i altres publicacions de tan malèfica secta.

***

Sir John Gilbert, parlant a Manchester (Anglaterra) del progrés del Catolicisme a la Gran Bretanya després de la promulgació de la Llei *Emanipació Catòlica*, digué: "Mentre que la població d'Anglaterra i Gales ha augmentat en aquests 56 anys, un 90 %, el nombre de sacerdots catòlics ha crescut el 70 %. la diòcesi de Salford dona millors resultats: l'increment ha estat del 250 %. No obstant, el detall més lamentable en l'actual situació, és que hi hagi un tan gran nombre de catòlics negligents que proclamen en veu alta llur voluntat de morir per la fe, però que *no donen mostres de llur decisió de viure per ella*".

D'ací i d'allà

Els aviadors ens faran emmalaltir del cor. Ja fa dies que la premsa no parla d'altra cosa que del raid París-Nova York.

Avui ens diuen que els han vist volar damunt les terres del Canadà i demà ens assabenten que aquells que havien donat la nova els havien confós amb un ocell.

Diuen que l'aviació progressa extraordinàriament, però no passa dia que un aviadador més o menys heroic no es trenqui alguna cosa.

Creieu-me, no hi ha res tan segur com viatjar en una tartaneta.

No té tants cavalls com els aparells voladors (les tartanes acostumen a tenir-ne un), però podeu anar a tot arreu, i en arribar a destí no teniu necessitat de destapar l'ampolla de l'àrnica.

* * *

Sembla que són molts els homes forçuts que han sol·licitat portar els gegants.

Un diari es riu d'aquests homes forçuts.

No sabem per què.

És més digne portar els gegants que no pas fer-los.

* * *

Sembla que Colom ja no és català ni galleg. Un senyor que fa vint-i-cinc anys que està cercant l'origen del famós navegant ha declarat que ell sap on va néixer.

Esperem amb interès que es resolgui aquest secret.

El diari de les beceroles ha acordat prorrogar el termini per a presentar documents que donin una mica de llum sobre aquest tenebrós assumpte.

Per què serà que *A B C* vol saber l'origen de Colom?

Unicament Déu ho sap. Serà per patriotisme? No ho creieu.

El patriotisme no consisteix a saber on han nascut els descobridors de terres ignorades, sinó a saber conservar les terres per ells descobertes.

* * *

No sabem si el nostre Ajuntament està cridat a fer grans coses, però en les poques que ha fet ja mereix que els ciutadans li teixeixin la corona de la immortalitat.

Les seves dues obres cabdals són la plaça de Catalunya, que s'acabarà quan se sàpiga on va néixer Colom, i la galleda única.

En aquesta matèria tots els ciutadans són iguals. Podran menjar el que vulguin o el que puguin segons la seva posició social, però quan arriba l'hora solemne de desfer-se de les fèdides sutzures, tots són iguals i han d'usar la galleda única.

Com que les recullen de nit, a l'hora que els vigilants encenen els fanals, les trompetes sonores percudeixen els aires i més d'un infant ha cregut que arribaven els Reis, portant cistelles curulles de joquines.

És clar que si han sortit al balcó han tingut un desengany. Però el cas és poetitzar la vida ciutadana.

Les trompetes dels escombriaires em tenen el cor robat.

Cada nit em fan somiar una mica.

I no somio precisament amb els Reis, sinó amb el dissabte de resurrecció.

* * *

En Romanones, parlant amb un periodista, ha dit que la música i la poesia no li feien ni fred ni calor.

És estrany que no sigui entusiasta de la música, perquè de vegades toca admirablement el *bombo*...

* * *

En Soldevila, com recordaran els nostres lectors, va escriure un article parlant despectivament de la música i fent brometa amb els actes que es celebren a honor de Beethoven.

La direcció dels "Concerts blaus" ha organitzat un concert a honor precisament de Beethoven, i mai dirieu qui ha de fer l'elogi de la música de l'autor de la Novena Simfonia? En Carles Soldevila.

És que s'ha convertit l'autor de la novella *El senyoret Lluís*?

La causa d'aquesta conversió és que aprofita totes les ganguetes...

* * *

S'ha celebrat la setmana municipal. No cal fer-se gaires il·lusions amb la transcendència d'aquests actes.

La majoria dels Congressos són un pretext per passar vuit dies fora de casa i assistir a uns quants banquets.

Un senyor, amic nostre, que assisteix a tota mena de congressos, quan retorna a casa i la senyora li pregunta:—Quines impressions portes?, contesta:—Oh! molt bones. És una ciutat on s'hi menja molt bé.

* * *

Avui estan ja una mica desacreditades les doctrines que mostren que l'home descendeix d'un simi.

És veritat que hi ha homes que agafen amb una gran facilitat la mona, com si hi tinguessin vincles de família, però jo no puc creure que els meus primers pares portessin cua i mengessin cacauets.

Tinc un concepte més alt de la meua família. Veient, però, certs torejadors, un hom arriba a creure que l'home descendeix d'un gat.

Per què serà que els torejadors tenen set vides com els felins?

Fa pocs dies que un brau va obrir de dalt a baix un conegut torejador, i diuen que ja passeja com si no hagués passat res.

Si es fessin aviadors sempre caurien de peus.

A una torejador el feu a trossos, toqueu unes castanyoles i es posarà a ballar. Li talleu una cama i torejarà. Li talleu el cap i torejarà encara.

Ben mirat, però, per què li serveix el cap al torejador?

El que passa

ESPANYA ENDINS

Aquesta setmana ha predominat el tema polític de l'esdevenidor, naturalment donat a càbales i profecies.

La censura ha alçat el garbell i han passat sense garbellar infinitat de coses que fa pocs dies feien esgarriar de pensar-les.

Diguem de primer antuvi que En Romanones ha aprofitat aquesta bona avinentesa per defensar el reemborsament de les 500.000 pessetes que se li posaren de multa per un crim que ell diu que no va cometre i del qual tampoc n'han parlat els tribunals.

Per l'enginyosa resposta oficial que ha obtingut el seu ben raonat requeriment, deduïm que en el fons del fons i del sub-fons de la qüestió, sols hi ha una obra de beneficència inspirada a qui la pot fer sense afeblir gens la seva immensa fortuna. Un gest quixotesch d'En Romanones el posaria en camí de tornar a manar quan donin un tomb les actuals circumstàncies.

Altrament, cal aprofitar aquesta generositat de la censura oficial per dir quelcom del que passa, però amb paraules que ja han passat per diverses censures. Si estaran ben garbellades!

L'A B C, que té molt de bo amb el Govern i la censura, diu que..., però diguem-ho en castellà, tal com està escrit, no fos cas que traduït resultés pecaminós el text:

"La opinión solicitada por el Gobierno sobre el modo y el momento de normalizar políticamente al país, está bien pronunciada y es casi unánime. Se aceptó, con general beneplácito, el hecho de fuerza del 13 de septiembre como una necesidad o, por lo menos, como una mayor conveniencia para restablecer el derecho, virtualmente perdido, por la degeneración de un sistema político.

La dictadura, dilatada mucho más de lo que al principio creyeron bastante sus fundadores, retiró por su iniciativa el compromiso del plazo; y la voluntad pacífica, prudente y contemporizadora del país, no le ha puesto ninguna dificultad para que se entretenga en su labor con toda lentitud.

Ahora que lo pregunta el Gobierno, y antes de ahora en cuanto a la prensa le fué posible, se le ha dicho que la dictadura nada tiene ya que hacer más que devolverle a la nación su soberanía.

Si hay que reformar la Constitución política, y cómo, la nación lo decidirá por los órganos normales de su soberanía. Sólo negando este principio y destruyéndolo, si se puede, cabe pensar y hacer otra cosa."

Al voltant d'aquestes declaracions giren els co-

mentaris dels polítics i de la premsa. Un d'ells, gran amic de la situació, però personatge il·lustre — En Royo Vilanova, rector de la Universitat de Saragossa —, com si es trobés ja davant per davant del canvi de situació, escriu:

"¿No es llegado el momento de contar ya con la opinión de los contribuyentes para pedirles los impuestos y los servicios personales, como en aquellos tiempos gloriosos de nuestra Monarquía, en los que no se hablaba para nada de Democracia, de Constitución ni de Régimen parlamentario...?"

I quan hom estava encantat de la vida en aquests moments de renovació política preconitzats per En Royo i Vilanova, vèu aquí que surt un dels òrgans oficiosos de la situació, dient-nos que tot això està molt bé, però que encara hi ha dictadura per anys, perquè la feina a fer és llarga, etc., etc.

A qui creure, cavallers?

ESPANYA ENFORA

El ressonant viatge del President de la república francesa a Londres, acompanyat de Briand (que és tot un home i tot un programa), ha tret de polleguera el món polític internacional, deixant en segon terme els conflictes de la Xina, les conferències de la Petita Entente, l'Econòmica de Ginebra, la topada anglo-russa, la sagnant dictadura de Calles, la discussió de la llei sobre els Sindicats anglesos, totes les qüestions, en una paraula, que més preocupen al món avui dia. I és que de la intelligència d'Anglaterra i França depèn, sens dubte, la conservació de la pau europea, servada actualment amb agulles tan febles com punxants.

Cada vegada que França s'acosta a la Gran Bretanya amb un gest de pobre, se'ns remouen les entranyes. Perquè és evident que els polítics anglesos juguen als de França un joc no massa noble.

La política anglesa, des que Anglaterra ha perdut el dret a viure en aquell conegut "esplèndid isolament", s'ha convertit en una política que abans anomenàvem política del Baix imperi. Ahir festejava Itàlia, avui festeja França, demà festejarà Alemanya, demà passat Rússia si li convé... Anglaterra ja no és aquella nació la política de la qual semblava incommovible.

Pitt, Disraeli, Salisbury, els grans polítics anglesos vuitcentistes, han passat a la història.

França farà bé de no refiar-se de promeses. Fets, fets.

Aquest viatge podrà servir-li a Briand per a presentar com a refeta l'entente anglo-francesa... una temporada. A Chamberlain ja li truquen la porta Streseman per un cantó i Mussolini per l'altre. I Chamberlain és un polític molt atent. El que diu ell: hi ha temps per tot i per tothom.

J.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

De Vich hem rebut una interessant fulla, firmada pels representants de la *Societat Arqueològica* i el *Centre Excursionista*, tots ells persones respectables, en la qual es proposa la erecció d'una columna del Pòrtic, en projecte, del Temple Romà—que pot ben dir-se va fer ressuscitar de les seves runes el doctor Collell—, amb motiu del consabut grandios i merescudíssim homenatge que tots els seus innúmers admiradors li han tributat a Vich, de què tothom té notícia.

Trobem molt encertada la idea i agraïm de veres la invitació per a contribuir realitzar-la, que acceptem amb ver entusiasme.

Tot s'ho mereix el venerable Patriarca de les lletres catalanes.

—El Consell Central de la Joventut Catòlica Espanyola ha fet una calorosa invitació a tot el jovent catòlic perquè acudi al Congrés Internacional de la Joventut Catòlica que es celebrarà del dia 16 al 18 del propinent mes de setembre a Lourdes, el qual serà un veritable esdeveniment.

—L'Assemblea de la Federació de Sindicats Catòlics Agaris que ha tingut lloc a Oviedo ha reunit noranta entitats, quasi totes plenes de vida i reflectint la poderosa en el si de la Federació.

—A conseqüència d'una notable conferència social donada pel nostre il·lustre amic de València, director del *Diario* de l'esmentada ciutat, don Lluís Lucià, sobre la organització corporativa, prompte serà un fet la constitució d'un Sindicat Catòlic Patronal. I a Barcelona?

—Diumenge darrer, per la tarda, en l'Empar de Santa Llúcia per a Cegues, organisme benèfic de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, donà un recital d'arpa la nena Mercè Ramonatxo Pedra, deixeble de la professora donya Maria D. Cortinas.

El programa, en el qual figuraven obres de Bochsa, Rameau, Zabel, Hasselmans, Ranié, Rachmikovoff i Posnitz, fou magníficament interpretat per la jove arpista, la qual féu gala en tot moment d'excel·lents condicions artístiques que permeten augurar-li èxits futurs, podent afirmar que l'esmentada nena, que solament compta dotze anys d'edat, arribarà a ésser una perfecta concertista.

El públic que emplenava totalment el local aplaudeix amb veritable complaença al final de cada una de les obres que componien el programa, algunes de les quals hagueren d'ésser repetides.

Les ceguetes ofrenaren un formós pomell de flors a l'executant, en mig dels aplaudiments generals.

Correspongueren agraïdes al dit recital, les ceguetes asilades, l'Orfeó de les quals dirigeix pel mestre senyor Barberà, cantà escollides composicions del seu repertori, que foren molt aplaudides.

—Entre les infinites víctimes del cine, compta la premsa aquests dies, uns nois de Vigo, d'onze a tretze anys, que seduïts pels crims vistos i fruïts en pel·lícula, els posaren en pràctica acuradament, organitzant-se en partida de lladres professionals amb totes les de la llei. A la policia li costà bon xic des-

cobrir els lladregots, fins que toparen de mans a boca amb ells, gairebé per casualitat. Qui podia pensar que fossin nois tan joves i fills de bones famílies?

Aprenquin aquesta lliçó (una de tantes), els pares babaus que no solament permeten als seus fills d'assistir al cine, sinó que fins els hi acompanyen.

—A Múrcia creix el cultiu de la seda. En un curs set donat per il·lustrar els cultivadors, l'exministre Isidoro Lacierva proposà la creació de "Cotos" Socials sericícoles.

—La Federació de Sindicats Obrers femenins, de Madrid, demana ajuda per sostenir la seva Mutual de malalties, atur, etc.

—A Valladolid els Sindicats Catòlics celebraren la festa del Patrocini de San Josep i l'aniversari de la *Rerum Novarum*, preparant-se amb uns sants Exercicis i celebrant solemnis funcions religioses i una magnífica sessió commemorativa.

—S'ha constituït a Madrid, oficialment, la "Junta Constructora de la Ciudad Universitaria" que com el seu nom indica està cridada a reunir tots els esforços per a portar a cap aquest projecte reial, que costarà molts milions.

—Ha pres possessió del càrrec el nou governador de Madrid, don Carles Martín Alvarez, antic company de propaganda catòlica-social i braç dret de l'inoblidable marquès de Comillas en les seves grans empreses socials catòliques.

—L'Assemblea de l'Estalvi que acaba de tenir lloc a Madrid ha tancat prenent una sèrie d'acords encertats i pràctics. Ha constituït un bon succés social.

—Segons dades oficials, la població d'Espanya, en 31 de desembre, era de 22.290.162 habitants.

El nombre de matrimonis, fou: 162.237.

El de nascuts, vius: 663.148.

El de defuncions: 420.621.

L'excés de naixements, és doncs, de: 242.527.

—S'ha constituït a Madrid la Mutualitat de l'Assegurança marítima, per l'Assemblea Nacional d'Armadors que acaba de celebrar-se allí.

—L'Ajuntament de Madrid té la idea de construir mil cases barates. Del dit al fet...

Estranger

Al Japó el govern continua la campanya contra les modes immorals. Consultat el cap de policia de Toquio ha declarat que la culpa de tots els costums immorals que han envaït l'imperit japonès la tenen les dones estrangeres, que són les que les importen. No ha dit res contra París perquè, sens dubte, desconeix la font de tals modes.

—A Bulgària s'ha promulgat una llei contra la usura, que prohibeix la imposició d'un interès superior al 6 per cent del que fixi per a les operacions el Banc Nacional.

Els contraventors seran castigats rigorosament.

—A la Xina el moviment d'emancipació femenina topa amb les preocupacions dels homes, que no es resignen a canviar els pantalons per les faldilles... Les protestes sovintegen i fan témer per l'èxit definitiu de l'emancipació femenina.

Els nens el prenen
amb gran fruïció

Xocolata SOLER

a la vainilla, ametllada, amb
canyella i sense.
Sà, nutritiu i de fàcil di-
gestió.

Classes molt recomanables per a famílies,
col·legis, hotels, comunitats, etc.

Nostres xocolates es distingeixen per sa
puresa i gust exquisit.

Es fan cuites especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

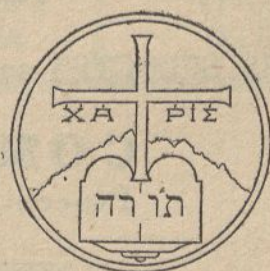
Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244: Barcelona

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corres-
ponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 pàgines en gran
format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums.
El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectu-
arà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les
Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

OBRES DE J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa
(novel·la franciscana) **Preu: 4 ptes.**

Les abelles del jardí de la Reina i altres contes
Preu: 4 ptes.

Diccionari Català-Castellà i Castellà-Català
Preu: 14 Ptes.

GRAMÀTICA CATALANA (edició popular)
Preu: 0'75 Ptes.

EL FLAGELL DE LA BLASFEMIA **Preu: 0'50 Ptes.**
TERRA I CEL **Preu: 2 Ptes.**

D'IMMINENT PUBLICACIÓ

LLEÓ XIII I LA QÜESTIÓ SOCIAL
(Col·lecció Sant Jordi)

HISTORIA DE LA MUSICA (4 volums)
(Col·lecció Popular Barcino)

EN PREPARACIÓ

L'HEROISME DELS HUMILS (novel·la)
Les meves amigues les roses (novel·la)

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Mongos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresponsal: 8'50

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÀPID	}	Espanya-Nova York
DIRECTE		
9 Expedicions a l'any.		
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic		
16 Expedicions a l'any		
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina		
14 Expedicions a l'any.		
LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans		
14 Expedicions a l'any.		
"		Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 Expedicions a l'any.		
"		Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.		
"		a Filipines
3 Expedicions a l'any.		

Servei tipus Gran Hotel-T. S. F.-Radio-telefonía - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mit any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

FRANQUEO CONCERTADO